

Planteavl 1902.

Af Statskonsulent *K. Hansen.*

Vintersæden blev i Efteraaret 1901 saaet under meget gunstige Forhold og udviklede sig gennem den milde Oktober Maaned særdeles kraftigt. Gennem stærke Temperatursvingninger i Forvinteren hærdedes den tilstrækkeligt til at modstaa den meget ublide Februar Maaned, og Overvintringen forløb heldigt saavel for Vintersæd som Kløver. Var Vinteren i det store Hele temmelig normal, kan dette ikke siges om Foraarets Vejrforhold. April blev kold og nærmest tør, medens Maj blev baade vaad og kold. Og Sommeren blev ikke mindre afvigende. Man vil særlig mindes den vedvarende Kulde, der karakteriserede hele Sommeren i Forbindelse med ualmindelig megen Blæst. Fugtighedsforholdene nærmede sig mere det normale. Maj Maaned fik dog den dobbelte Regnmængde af det almindelige for denne Maaned, Juni og Juli fik noget mindre end normalt, medens August fik betydeligt over Normalen. Idelig Graavejr med Kulde, Blæst og Regn karakteriserede Sommerhalvaaret.

Var Efteraarsarbejdet gaet let og hurtigt fra Haanden, blev Foraarsarbejdet ualmindelig brydsomt. Jorden holdt sig død og tung og kold og vaad og blev egentlig ingen-sinde rigtig bekvem. April Maanedes kolde Vejr opfordrede ikke til at fremskynde Saaningen, og Maj Maanedes talrige Regnvejrsdage besværliggjorde i høj Grad Saaningens Tilendebringelse.

Afgrøderne havde ikke blide Kaar. Vintersæden var dog fra Efteraaret af saa kraftig, at den kom ganske godt igjennem det barske Foraar, og i den noget mildere og ret grødefulde Juni Maaned voxede den meget stærkt til. Resultatet blev, at den, til Trods for at Regnen og Stormen mange Steder slog den stærkt ned, gav en meget anselig Høst baade i Henseende til Fold og Fyld. Rugen led dog ikke faa Steder ret betydeligt af Stormene, og paa gjødningskraftige Jorder gik den for tidligt saaede Hvede saa stærkt i Leje, at Foldudbyttet af den Aarsag svækkedes betydeligt.

Værre saa det ud for Vaarsæden. Hvad der blev saaet i April, laa ualmindelig længe, inden det spirede; Jorden blev sammenpidsket af Regn, og tyndt og sparsomt kom Sæden op. Og meget blev saaet saa sent, at man af den Aarsag maatte være forberedt paa en mager Høst. Længe haabede man paa bedre Tider; men da Varmen og Solskinnet stadigt udeblev, sank Forventningerne mere og mere. Men netop den kolde, solfattige Sommer, ikke afbrudt af hede og tørre Perioder, betingede en meget lang og jævn Udviklingsperiode, og under Høstarbejdet viste Sæden sig langt vægtigere at arbejde med, end man havde ventet, og Tærskningsarbejdet beredte vistnok de fleste en glædelig Overraskelse. Man havde gjort sig fortrolig med Tanken om en særdeles knap Vaarsædhøst, og nu viste det sig, at Bygget gjen-nemgaaende, særlig i de gode Bygegne, gav betydeligt over Middelhøst, og Havren foldede ligeledes langt bedre end man havde ventet, og gav derhos en uventet fyldig og smuk Kjærne.

Agerhøet gav næsten overalt en stærkt fyldende Afgrøde, der gjen-nemgaaende blev godt indbjerget. Engene savnede derimod Varmen og gav kun smaa Afgrøder.

Aarets daarligste Afgrøde blev ubetinget Rødfrugterne, særlig Runkelroerne og Sukkerroerne. Allerede Saanings- og Spiringsforholdene vare vanskelige for disse, og Spiringen blev ofte meget mangelfuld, saa at Rækkerne præsenterede sig med en Mængde Spring. Og som Følge

af den lave Temperatur i Jorden og Luften var Væksten meget trykket. Resultatet blev meget almindeligt, at man kun fik halvt saa store Afgrøder som i et godt Roeaar. For Foderroernes Vedkommende bødede et meget højt Tørstofindhold noget paa det ringe Udbytte. Noget bedre lykkedes Kaalroer og Turnips, og som Følge deraf havde Jylland gjennemgaende en noget bedre Roeavl end Øerne. — Runkelroefrøet mislykkedes i mange Tilfælde næsten helt og holdent, idet Spireevnen i en stor Del af det hjemmeavlede Runkelroefrø blev saa lav, at det var omtrent uanvendeligt til Udsæd. Dette Forhold vil næppe blive uden Indflydelse paa kommende Sommers Roe-marker.

Kartoflerne blev over Forventning gode. — Sommergræsningen var særdeles tarvelig, idet der næsten ingen Gjenvæxt fandt Sted paa de slaede eller afgræssede Kløver- og Græsmarker.

Som man maatte vente, indtraadte Høsten sent og trak mange Steder meget længe ud. Hosstaaende Tabel (S. 221) viser Høstens Begyndelse og Slutning i forskellige Egne Landet over. I den halve Snes Aar, der har været indsamlet Oplysninger om Høsttiden til Tidsskriftet, er denne ikke tidligere indtraadt saa sent og har ikke strakt sig over en saa lang Tid.

Ligesom i de foregaaende Aar er der indsamlet en Del Oplysninger om de i det sidste Aar formentlig stedfundne Forskydninger i Arealets Benyttelse. Disse Oplysninger findes sammenstillede i Tabellen Side 222, hvis Tal angiver det indkomne Antal Opgivelser af, at Dyrkningen af de respektive Afgrøder er undergaaet henholdsvis Udvidelse, Indskrænkning eller har holdt sig uforandret. I de foregaaende Aars tilsvarende Oversigter har der for visse Landsdeles, i Særdeleshed for Sjællands og de sydlige Øers, Vedkommende kunnet paavises en ikke ringe Stigning i Hvedearealet. Den nylig udkomne Beretning (fra Statens statistiske Bureau) om Arealets Benyttelse i 1901 bekræfter Rigtigheden heraf, idet den udviser en Opgang i Hvedearealet fra 1896 til

Høsttidens Begyndelse og Varighed i 1902.

Efter Opgivelser fra 200 forskellige Egne.

Landsdel	Rug- høsten		Hvede- høsten		Byghøsten		Havre- høsten		Høhøsten paa		Bog- hvede- høsten		Ærte- høsten		Høstens Varighed Dage				
	beg. sl.	beg. sl.	beg. sl.	beg. sl.	6-rd.	2-rd.	beg. sl.	beg. sl.	Ager	Eng	beg. sl.	beg. sl.	beg. sl.	beg. sl.					
																beg. sl.	beg. sl.		
Nordjylland.....	11/8	4/9	6/9	14/9	29/8	16/9	2/9	21/9	7/9	6/10	17/7	15/7	4/8	—	—	10/9	26/9	57	
Vestjylland.....	14/8	1/9	—	—	25/8	12/9	31/8	17/9	6/9	5/10	22/6	15/7	3/8	1/9	1/10	25/8	24/9	53	
Midtjylland.....	13/8	1/9	31/8	10/9	28/8	11/9	20/8	15/9	6/9	1/10	28/6	13/7	3/8	10/9	1/10	6/9	18/9	50	
Østjylland.....	13/8	31/8	24/8	9/9	26/8	17/9	30/8	18/9	2/9	24/9	27/6	13/7	30/7	12/9	6/10	20/8	24/10	43	
Fyen, Langeland, Ærø.....	13/8	27/8	25/8	11/9	22/8	9/9	30/8	17/9	3/9	20/9	24/6	17/7	3/7	22/7	—	—	9/9	25/9	39
Sjælland, Samsø.....	13/8	31/8	21/8	11/9	17/8	4/9	29/8	21/9	1/9	23/9	21/6	13/7	6/7	27/7	—	—	11/9	23/9	42
Lolland, Falster, Møen.....	12/8	26/8	16/8	11/9	25/8	10/9	25/8	20/9	27/8	20/9	28/6	19/7	8/7	13/8	15/8	15/8	20/8	9/9	40
Bornholm.....	16/8	30/8	23/8	7/9	31/8	13/9	6/9	20/9	5/9	24/9	27/6	23/7	15/7	—	—	—	—	—	40
Hele Landet.....	13/8	31/8	25/8	10/9	25/8	12/9	31/8	19/9	9/9	27/9	26/6	16/7	10/7	1/8	2/9	25/9	1/9	26/9	46

*) For de 4 Kornarter (Rug, Hvede, Byg og Havre).

Forskydninger i Arealets Benyttelse 1902.

Efter Opgivelser fra ca. 200 Egne.

Afgrøde	Nordjylland	Vestjylland	Midtjylland	Østjylland	Fyen, Lange- land, Årø	Sjælland, Samsø	Lolland, Falster, Møen	Bornholm	Hele Landet
Hvede	udvidet	—	—	—	1	1	—	—	2
	uforandret . .	7	9	16	13	21	17	4	127
	indskrænket	2	1	—	7	8	10	1	29
Rug	udvidet	—	5	5	1	3	7	—	21
	uforandret . .	12	11	21	13	22	43	15	142
	indskrænket	4	3	6	9	6	3	1	32
2-rd. Byg . . .	udvidet	1	2	3	1	4	1	3	16
	uforandret . .	11	9	20	17	26	46	14	147
	indskrænket	3	5	7	6	2	5	—	28
6-rd. Byg . . .	udvidet	2	2	1	5	8	1	1	20
	uforandret . .	8	9	15	14	16	34	16	112
	indskrænket	5	8	14	3	6	17	—	58
Havre	udvidet	3	5	7	7	6	6	—	34
	uforandret . .	8	5	22	15	24	43	16	137
	indskrænket	4	8	2	—	2	4	1	22
Blandsæd . . .	udvidet	10	12	23	12	10	13	1	85
	uforandret . .	4	7	10	10	18	34	16	100
	indskrænket	1	1	—	1	4	6	—	13
Staldfoder . .	udvidet	11	16	26	17	18	26	3	122
	uforandret . .	5	3	6	5	13	28	14	74
	indskrænket	—	—	—	2	1	1	—	4
Ærter	udvidet	1	6	7	1	5	2	2	24
	uforandret . .	10	11	18	15	20	39	13	128
	indskrænket	2	—	2	2	5	11	2	26
Hestebønner	udvidet	—	4	1	4	2	1	1	13
	uforandret . .	7	8	17	9	19	38	15	114
	indskrænket	—	—	—	—	3	3	1	7
Rodfrugter . .	udvidet	14	17	30	20	22	37	5	150
	uforandret . .	2	1	4	4	7	18	12	48
	indskrænket	—	—	—	—	3	—	—	3
Kartofler . . .	udvidet	2	14	14	6	1	8	—	47
	uforandret . .	11	5	18	15	29	43	16	140
	indskrænket	3	—	—	1	1	3	1	9
Græsfro	udvidet	1	1	4	3	2	5	—	17
	uforandret . .	11	15	19	16	25	44	16	150
	indskrænket	1	—	—	—	2	1	—	4
Rodfrugtfrø . .	udvidet	3	4	9	9	12	18	3	62
	uforandret . .	9	13	14	10	15	32	13	107
	indskrænket	—	—	—	—	2	1	1	4

1901 paa ca. 12,000 Tdr. Ld., hvoraf Halvdelen kommer paa Sjælland og henved Fjerdedelen paa Lolland-Falster. Af hosstaaende Oversigt synes det, at det sidste Aar har vist Tilbagegang, noget, der utvivlsomt hænger sammen med Hvedens Bortfrysning Vinteren 1900—01, idet mange derved sikkert ere blevne betænkelige ved at holde paa Hveden. Om det er rigtigt, at lade sig paavirke af denne Ængstelighed, hvor Hveden i normale Aar giver store og sikre Fold, turde dog være tvivlsomt. Mellem de to sidste Gange, Hveden i større Udstrækning er mislykket her i Landet, ligger der 20 Aar. — Efterses Oversigterne her i Tidsskriftet for de sidste 5 Aar, udvise disse for Landet som Helhed en betydelig Formindskelse i Rugarealerne. Ogsaa dette finder sin fulde Bekræftelse i den nye Arealopgjørelse, der viser, at Rugarealet i de sidste 5 Aar er formindsket med ca. 32,000 Tdr. Ld. Indskrænkningen er relativt størst paa Landets bedre Jorder. Paa Sjælland og Lolland-Falster er Rugen hovedsagelig erstattet med Hvede, medens Indskrænkningen paa Fyen og i Jylland betegner en omtrent tilsvarende Formindskelse i Vintersædarealet. Med de smaa Fold for Øje, som Rugen i Reglen giver, forstaar man Fristelsen til at gaa bort fra denne Afgrøde. Glemmes maa det dog ikke, at en Indskrænkning af Vintersæden er et tvivlsomt Led i Kampen imod Ukrudtet. Der kunde jo ogsaa være Tale om enten at vinde de bekjendte faa Rugfold for en billigere Indsats, eller for samme Betaling prøve paa at højne Foldudbyttet. For Arealerne med rent Byg og ren Havre lyder for Landet som Helhed det overvejende Antal Opgivelser paa Indskrænkning, hvilket som Regel ogsaa har været Tilfældet i de foregaaende Aar. Arealopgjørelsen bekræfter ogsaa dette ved at udvise en Formindskelse af Byg- og Havrearealerne med ca. 47,000 Tdr. Ld. Dette anselige Tal betegner dog ikke nogen væsentlig Forbedring af Sædskiftet, idet der i Stedet for er tilkommen 34,000 Tdr. Ld. med moden Blandsæd. Dette stemmer godt med, at der i nærværende Oversigt findes Opgivelser om Blandsædarealets Udvidelse fra 85

Egne og om Formindskelse fra kun 13 Egne. Staldfoderarealerne opgives som udvidede fra 122 Egne og som uforandrede fra 74 Egne. Arealopgjørelsens Tilvæxt i Staldfoderarealerne er mindre end man herefter skulde vente. Den mindre gode Overensstemmelse paa dette Punkt hænger muligvis sammen med de ofte noget usikre Grænser for Begreberne Staldfoder, Grønfoder, Grøngødning, Benyttet Brak og Halvbrak. Under alle Omstændigheder er dog Arealet med Staldfoder stadig i Stigning. For Rodfrugtarealets Vedkommende lyder det overvejende Antal Opgivelser som sædvanligt paa Udvidelse, et mindre Antal paa »uforandret« og saa godt som ingen paa Tilbagegang. Dette staar atter i god Overensstemmelse med Statistikkens Tal, der udviser, at det samlede Areal med Rodfrugter o. l. Afgrøder fra 1896 til 1901 er voxet fra 161,000 til 290,000 Tdr. Ld. Tages alene Hensyn til 4 Foderroearter: Runkelroer, Kaalroer, Turnips og Gulerødder, ere Arealerne henholdsvis 131,000 og 252,000 Tdr. Ld., altsaa paa det nærmeste fordoblet i de 5 Aar. — Bælgsæddyrkningen synes i alt væsentligt at have holdt sig uforandret, hvilket ogsaa Statistikken bekræfter. Der har dog været en stærk Væxt i Interessen for Bælgsæddyrkning, der utvivlsomt i de nærmest kommende Aar vil give sig tydeligt Udslag. — Kartoffelavlens frembyder en lille Tilvæxt, og Arealerne med Rodfrugtfrø synes at være i forholdsvis stærk Væxt.

De til Belysning af Forandringerne i de forskellige Rodfrugtarters Dyrkningsomraade indsamlede Oplysninger ere sammenstillede i hosstaaende Tabel (S. 225). Naar denne udviser en saa stærk Fremgang i Runkelroedyrkingen, maa dette for Jyllands Vedkommende sikkert i mange Tilfælde forstaaes som mindre Tilløb til og Forsøg med Runkelroedyrkning, idet det virkelige Areal hermed er langt mindre, end det store Antal Opgivelser af Udvidet Dyrkning kunde tyde paa. Dog er Runkelroearealet i Jylland voxet med ca. 10,000 Tdr. Ld. i de sidste 5 Aar, paa Øerne derimod med ca. 23,000 Tdr. Ld. Langt større reel Betydning for Jylland har Tilvæxten i Kaal-

Forandringer i de forskellige Rodfrugarters Dyrkningsomraade 1902.

Rodfrugtart	Nordjylland	Vestjylland	Midtjylland	Østjylland	Fyen, Lange- land, Ærø	Sjælland, Samsø	Lolland, Falster, Møen	Bornholm	Hele Landet	
Runkelroer {	udvidet	9	15	25	17	12	18	2	5	103
	indskrænket	1	1	—	2	1	2	—	—	7
Kaalroer . . . {	udvidet	13	15	21	10	4	5	—	—	68
	indskrænket	1	2	2	5	5	8	2	3	28
Turnips . . . {	udvidet	3	4	7	4	7	7	1	—	33
	indskrænket	11	14	20	12	7	8	2	4	78
Gulerodder {	udvidet	7	7	10	5	2	—	—	—	31
	indskrænket	5	8	6	5	8	15	4	3	54

roearaet, idet dette i denne Landsdel er voxet fra ca. 10,500 til 48,000 Tdr. Ld. Særlig paa Grund af Kaalbroksvampens Udbredelse samt i Erkjendelse af Turnipsens mindre Foderværdi, indskrænker man talrige Steder i Jylland Turnipsdyrkingen; men af langt større reel Betydning er Udvidelsen heraf, saa at Turnipsarealet i de omhandlede 5 Aar er næsten fordoblet. Guleroddyrkingen indskrænkes ligeledes mange Steder, og paa Øerne er der i det Hele en betydelig Tilbagegang i Arealerne hermed. Til Gjengjæld ere Gulerodarealerne voxede i Jylland og har for Landet som Helhed holdt sig uforandrede.

Der er indsamlet en Del Oplysninger om betalte Priser for Rodfrugtfrø. Vedføjede Tabel (Side 226) indeholder et Sammendrag af de herom indkomne Opgivelser, saaledes at forstaa, at Tabellens første Rubrik angiver de (af Forbrugerne) betalte Priser i Øre pr. Pund, medens Tallene i de følgende Rubrikker angive det Antal Gange, da de paagjældende Priser er opgivet som betalt. Det vil ses, at Priserne paa Runkelroefrø af indenlandsk Avl oftest ere opgivne til 20 indtil 60 Øre; flest Opgivelser

Betalte Priser for Rodfrugtfrø Foraar 1902.

Pris pr. Pund	Frø af indenlandsk Avl				Alm. Handelsfrø af ubekendtAfstamm.				Udenlandsk Frø			
	Runkelroer	Kaalroer	Turnips	Gulerodder	Runkelroer	Kaalroer	Turnips	Gulerodder	Runkelroer	Kaalroer	Turnips	Gulerodder
20—30	25	—	1	—	22	1	2	—	4	—	—	—
31—40	31	—	2	—	26	2	3	1	6	—	—	—
41—50	46	17	23	—	9	14	17	—	6	3	2	—
51—60	24	22	30	—	3	16	19	—	2	5	6	—
61—70	7	9	7	—	2	5	2	—	—	1	1	—
71—80	5	3	6	—	—	1	3	2	1	1	3	—
81—90	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—
91—100	1	4	1	2	—	—	—	2	—	—	—	—
101—110	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
111—120	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
121—130	—	—	1	4	—	—	—	2	—	—	—	2
131—140	—	1	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—
141—150	—	—	1	11	—	—	—	4	—	—	—	—
151—160	—	—	—	4	—	—	—	4	—	—	—	2
161—170	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
171—180	—	—	—	7	—	—	—	3	—	—	—	1
181—190	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
191—200	—	—	1	12	—	—	—	9	—	—	—	3
201—210	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
211—240	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—
241—270	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—
271—300	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Ialt...	141	56	73	58	62	39	47	30	19	11	12	8

lyde paa 40—50 Øre. I enkelte Tilfælde er Prisen (paa Stamfrø) gaaet op til 3 Kr. Runkelroefrø af ubekjendt Oprindelse (alm. Handelsfrø) synes at være solgt til en gennemgaaende lidt lavere Pris, ca. 10 Øre billigere pr. Pd., og noget lignende gjælder udenlandsk Frø. Kaalroefrø og Turnipsfrø af dansk Avl er hyppigst opgivet til 40—70 Øre, og Priserne paa det tilfældige Handelsfrø synes at have været de samme, bortset fra enkelte billigere Leveringer af dette og enkelte højere Priser paa dansk Frø. De faa Opgivelser paa udenlandsk Frø falder sammen hermed. Priserne paa Gulerodfrøet have varieret overordentlig stærkt. Det største Antal Opgivelser i alle 3 Grupper lyde paa henvend 2 Kr., og Priserne ere i det Hele omtrent ens i alle 3 Grupper. I det Hele viser dette Materiale, at der ikke opnaaes nogen nævneværdig Besparelse ved at købe tilfældigt Handelsfrø eller udenlandsk Frø i Stedet for Frø af sikker indenlandsk Avl, medens Dyrkningsforsøgene med Rodfrugterne godtgjør, at man gennemgaaende kan paaregne en væsentlig større Afgrøde ved Dyrkning af indenlandske Rodfrugstammer, om man end selvfølgelig ikke maa overse, at disse indbyrdes kan være af meget forskjellig Værdi. Rubrikkernes Summer (Tabellens Ialt-Linie) tyde iøvrigt paa, at Frø af indenlandsk Avl søges i størst Udstrækning, og at navnlig det udenlandske er forholdsvis lidet efterspurgt.

Der har i Aarets Løb været ført nogen Diskussion om Rodfrugtdyrkningens Betydning for Jordens Renholdelse. Meningerne om dette Spørgsmaal have været delte. For at erholde Bidrag til Spørgsmaalets Belysning fra et større Antal Landmænd, udsendtes følgende Spørgsmaal: »Har De Indtryk af, at Rodfrugtdyrkningen har bidraget kjendeligt til, at Jorderne ere blevne renere? Hvad anser De i benægtende Fald for Grunden til, at dette ikke har fundet Sted?« Der indkom 236 Besvarelser. Svarene ere sammenstillede efter Landsdelene i hosstaaende Tabel (S. 228) og grupperede efter deres Beskaffenhed. Det vil ses, at det langt overvejende Flertal besvarer Spørgs-

maalet bekræftende, om end i mange Tilfælde med Forbehold. Men det er dog et ikke ringe Mindretal af Svarene, der lyder paa et mer eller mindre bestemt Nej. Nogle af de indkomne Besvarelser gjengives her, idet de kan betragtes som et godt Udtryk for, hvad man i Praxis anser for Roedyrkningens svage Punkter i Henseende til Jordens Renholdelse.

Sammendrag af Svarene angaaende Jordens Renholdelse ved Rodfrugtdyrkning.

Landsdel	Ubetinget Ja	Betinget Ja	Betinget Nej	Ubetinget Nej
Nordjylland.....	7	5	5	1
Vestjylland	12	6	3	1
Midtjylland	22	11	3	2
Østjylland	10	8	5	6
Fyen, Langeland, Ærø	20	10	4	5
Sjælland, Samsø.....	28	16	6	10
Lolland, Falster, Moen	8	6	3	6
Bornholm	2	3	—	—
Hele Landet	111	65	29	31

Fra Nordjylland: Da Rodfrugtdyrkningen i Almindelighed har afløst Brakmarken, bliver Jorderne ikke renere, men Ukrudtet, navnlig Tidsler, maa nærmest siges at være i Tiltagen. — Naar Vejret er gunstigt ved Jordens Behandling inden Saaning og ikke for stærkt Regnvejr senere hen hindrer Rensningen, kan Jorden holdes lige saa ren ved Rodfrugtdyrkning som ved Brak; men i modsat Fald — ved fugtigt Foraars- og Sommergejr — vil Jorden ikke kunne holdes tilstrækkelig fri for Ukrudt. — Nej, fordi man samtidig er gaaet bort fra Brakken i større Omfang, end Rodfrugtdyrkningen er fremskreden. — Hvor Roerne passes ordentligt, hjælpe de godt til Ødelæggelse af Frøukrudtet, hvorimod Tidslerne ikke ses

at tage af. — Ja, for Frøkrudtet har Roedyrkningen været absolut gavnlig, hvor Roerne ere holdte rene; men for Rodkrudtet har den ikke været heldig, særlig hvor man helt har villet afskaffe Brakken; der har man faaet en Masse Tidsler og mange Steder Følfød, maaske for en Del paa Grund af daarlige Radrensere.

Fra Vestjylland: Ja, hvor der renses rettidigt og jævnlig nok i Roemarken; i modsat Fald viser det sig snarere, at Roedyrkningen hjælper til at forurene Jorden. — Nej, Rodfrugterne holdes ikke rene længe nok hen paa Sommeren. — Spørgsmaalet er overordentligt vanskeligt. Sammenligner man en veldreven Mark, hvor der anvendes et ellers fornuftigt Sædskitte, uden Roer, med en Drift med en Gang Roer, der holdes forsvarligt rene, synes den sidste i Almindelighed ikke at have noget Fortrin — desværre.

Fra Midtjylland: Nej; Brakmarken er ofte aflagt, hvor den ikke kan undværes, selv med forøget Rodfrugtavl. — Ja, ganske ubetinget, og bliver bedre Aar for Aar, efterhaanden som Folk faar mere Øvelse i at bruge Hakken rigtigt og faar Øjet op for, hvor vigtigt det er at komme Ukrudtet til Livs i den spæde Alder.

Fra Østjylland: Roedyrkningen hjælper til at formindske Agerkaalen, hvorimod den bidrager til at forøge Tidslerne, fordi den forhaandenværende Arbejdskraft er for lille til at hade Tidslerne ofte nok. — Ja, hvor Brakken ikke samtidig er afskaffet, idet selv en velholdt Roemark alene ikke kan rense Jorden som Renbrak, hvorfor der i hele Sædskittet maa tages særlige Hensyn; og Erfaringen i saa Henseende er endnu ikke meget udbredt. — Nej, ikke kjendeligt. Roemarkerne ere de mindst rationelt behandlede. Arbejdet i dem overlades alt for meget til Børn. — Rodfrugtdyrkningen er endnu forholdsvis ny her paa Egnen. Men dog kan der vises Exempler paa, at den har bidraget til at formindske Ukrudtet, hvor der tillige har været brakket. Hvor Brak er undladt i Forbindelse med Roedyrkning er Rodkrudtet kjendelig tiltaget. — Nej; de fleste holde for tidligt op med Brugen

af Radrenseren, og det kniber stærkt paa Bøndergaardene med tilstrækkelig Haandkraft til Roearbejdet, der som Følge heraf bliver mindre godt udført.

Fra Fyen: Ja, i høj Grad. Næst en gennemført Lugning finder jeg, at det er det bedste Middel mod Ukrudtet i Tidens Længde, vel at mærke, naar Roerne holdes rene hele Sommeren igjennem. — Frøukrudtet er formindsket, Rodukrudtet derimod ikke. Grunden hertil mener jeg er den, at alt for mange Landmænd kun tænke paa at faa Marken til at give en ordentlig Roefgrøde, ikke paa at rense den. Naar Ukrudtet saa er holdt nede saa længe, at Roerne kan klare sig for det, lader man det i Fred og Ro. I hele Eftersommeren staar det da og gror og forbereder sig til at rykke frem i hele sin Vælde i Sæden næste Aar. — Ja, hvor Brakken ikke samtidig er afskaffet. — Hvor Jorden brakkes, synes Rodfrugtdyrkningen at bidrage til, at den bliver renere. Hvor derimod Roemarken skal træde i Stedet for Brakmarken, synes det modsatte at være Tilfældet. — Det er en afgjort Sag, at intensiv Roedyrkning som i Sukkerroeegnene, hvor der dyrkes Roer hvert 3die eller 4de Aar, er det bedste og billigste Middel til at holde Jorden ren og sætte den i Kultur; sker det ikke, er Grunden den, at Roemarken ikke passes som den bør. — Ja, naar undtages de Steder, hvor Brakken er afskaffet.

Fra Langeland: Nej, Roedyrkningen synes ikke at hjælpe paa Ukrudtet. Almindeligt renses Roerne kun 2 Gange, og dette er for lidt. Tiden mellem sidste Rensning og Efteraaret er for lang, saa meget Ukrudt naar at modnes og kaste Frø, før Jorden pløjes, og Tidslerne voxer ofte frodigt i Læ af Roerne.

Fra Sjælland: Ja, paa større Gaarde. Paa mindre Gaarde mangelfuld Pasning. — I Almindelighed ikke, fordi Folk ikke holder Roemarkerne rene, men begynder for sent. Jyderne fortjene Ros, fordi de sende deres Sønner paa Gaarde, hvor der drives rationel Rodfrugtdyrkning. At dyrke Roer er jo saare let; men det skal læres. — Frøukrudtet synes at være i Aftagen, hvor der

dyrkes et større Areal med Roer. Derimod flourer Tidslen ofte stærkt i de efterfølgende Afgrøder. — Nej, thi samtidig med at Roedyrkningen udvides, indskrænkes Brakken. — Kun ved udvidet Roedyrkning til Sukkerfabrikker, naar Arealet er stort og giver direkte Penge i Lommen. Roearaet blot til Gaardens Brug er i Reglen for lille og maa med Pasning for ofte vente efter Lejlighed. — Ikke meget. Rensningen af Roemarkerne standser for tidligt paa Grund af Høsten. De kan være meget skidne om Efteraaret. — Nej; thi i Reglen blive Markerne ikke længe nok holdte rene; og det synes, som om Følfod og Svinemælk hist og her breder sig ved Radrensningen, hvorved Rodstumper løsriver og slæbes videre omkring.

Fra Lolland-Falster: Nej; Tidslerne synes at være i Tiltagen, fordi de faa Ro til at skyde op, efter at Rensningen er afsluttet i Juli Maaned. Og de nye amerikanske Plove bringe gammelt Agerkaalfør frem fra Undergrunden. — Nej; Grunden vistnok den, at Brakbehandlingen indskrænkes i samme Forhold som Roedyrkningen udvides, hvilket denne Egns svære Jorder ikke kan taale. — Nej, Rensningen foregaar dels mangelfuldt, dels hører den for tidligt op, inden Roerne lukker fuldstændigt. Er der Spring eller større Pletter, blive disse sjældent behandlede, men blive tværtimod Arnesteder for Ukrudt.

Hovedsummen af disse og talrige lignende Udtalelser er, at Roedyrkningen i og for sig vel kan være et vigtigt Hjælpemiddel til Jordens Renholdelse, men at den ofte bliver af ringe eller endog negativ Betydning i denne Retning paa Grund af mangelfuld Renholdelse, idet Rensningsarbejdet dels begynder for sent, dels navnlig slutter for tidligt. Men den Opfattelse ses ligeledes jævnlige at komme til Orde, at det paa urene Jorder ikke gaar an uden videre at afskaffe Brakken, samtidigt med at man lægger sig et Roeskifte til. Først naar Jorden er rensed ved Hjælp af samtidig Roedyrkning og Brak — begge Dele omhyggelig gennemført — kan man trygt afskaffe Brakken. — Det er en udbredt Opfattelse, at Frøkrudtet vel er aftaget en Del som Følge af Roe-

dyrkningen, men at Rodukrattet, særlig Tidslerne, mange Steder snarere er i Tiltagen. Man maa vistnok gjøre sig fortrolig med den Tanke, at der i almindelige Landbrug ikke gives noget andet praktisk gennemførligt Middel til Tidslernes Udryddelse end en yderst omhyggelig gennemført Renbrak.

Spørgsmaalet om Ukrudtets Bekæmpelse har i det Hele været stærkt fremme i Aarets Løb saavel ved Møder og i Pressen som Mand og Mand imellem; det synes som der nu skal komme Fart i »Kampen mod Ukrudtet«. Endnu staar man dog nærmest paa Diskussionens Standpunkt. Men forhaabentlig rykker man meget snart derfra ud i Marken. At der er noget at gjøre og sikre Værdier at indvinde paa dette Omraade, erkjender nu alle. For at høre en større Kreds af Landmænds Skjøn over, om der er nogen almindelig Fremgang i Jordernes Renhed, stillede paa den udsendte Spørgeliste følgende Spørgsmaal: »Skjønner De, at der paa Deres Egn i Almindelighed er Fremgang i Jordernes Renhed?« Fra 228 Egne indkom de i Tabellen sammenstillede Svar, der efter deres Beskaffenhed ere delte i 4 Grupper. Det vil ses, at Skjønnen vel i et stort Antal

Svar paa Spørgsmaalet om Ukrudtet er i Aftagen.

Landsdel	Ja	Betinget Ja	Usikkert	Nej
Nordjylland	10	3	1	5
Vestjylland	11	3	2	5
Midtjylland	23	11	1	3
Østjylland	11	5	1	10
Fyen, Langeland, Ærø	16	5	7	7
Sjælland, Samsø	20	13	6	22
Lolland, Falster, Møen	8	4	2	8
Bornholm	1	2	2	—
Hele Landet	100	46	22	60

Tilfælde gaar i Retning af Fremgang; men Antallet af Svar, der lyder paa afgjort »Nej«, er dog ogsaa indgaaet fra særdeles mange Egne.

Af særlige Midler til Ukrudtets Bekæmpelse er Harvning af Vaarsæden jævnlig bleven meget stærkt anbefalet. Erfaringen godtgjør, at man deri har et virksomt Middel imod Agerkaal og lignende hurtigt spirende Frøukrutt, og »Ukrudtsharven« burde sikkert benyttes paa alle med »Agerkaal« befængte Marker, selv om man ganske sikkert ikke maa vente at faa rene Marker ved Hjælp af dette Middel alene. Endnu synes Harvningen dog kun at være lidet udbredt. Kun fra 16 Egne opgives den som nogenlunde almindelig — næsten udelukkende paa Øerne —, medens 189 Besvarelser gaa ud paa, at den endnu er ukjendt eller kun lidet benyttet. I Betragtning af Harvens ringe Udbredelse og de gode Virkninger af dens rette Brug, og da man begynder at slaa ind paa Præmiering af Markbrug, synes den Tanke at ligge nær, at uddele et Antal gode Ukrudtsharver, ledsagede af Anvisning til deres rette Brug, som »Opmuntringspræmier« for saadanne Brug, hvor der synes at være Betingelser for Fremgang, men hvor Ukrudtsspørgsmaalet endnu ikke er klaret.

Den stigende Interesse for Planteavl, som i de senere Aar tydeligt nok har kunnet paavises, har i det forløbne Aar været langt mere fremtrædende end nogensinde tidligere. Det er i Særdeleshed Landboforeningerne, der mere og mere vedkjender sig Opgaver paa dette Omraade, og hvis Virksomhed i stigende Grad præges deraf. Vistnok staa de obligate Dyrskuer stadig som Nummer 1 paa de fleste Landboforeningers Program, og hvad værre er, endnu absorbere disse stadigt den væsentligste Del af Foreningernes Pengemidler; men der lyder dog et stedse stærkere Krav om, dels at navnlig de smaa lokale Dyrskuer indskrænkes noget, dels at der gribes til energiske Foranstaltninger til Fremme af Planteavl. Et talende Vidnesbyrd om den voxende Interesse herfor giver Landboforeningernes Foredragsvirksomhed. Exempelvis kan

nævnes, at der i Foreningen af jydsk Landboforeninger i Vinterhalvaaret 1897—98 holdtes 47 Foredrag nærmest vedrørende Planteavl, 68 vedrørende Husdyr- og Mælkeribrug og 53 om forskellige Æmner. Nu afvigte Vinterhalvaar, altsaa 5 Aar senere, holdtes 108 Foredrag om Planteavl, 90 om Husdyr- og Mælkeribrug og 46 om forskellige Æmner. En Konsulent paa Sjælland holdt i afvigte Vinter 49 Foredrag om Planteavl mod 10 for 5 Aar siden. Paa Fyen holdtes der af en Konsulent sidste Aar 38 Planteavlsforedrag. Og Besøget ved Foredragsmøderne synes at være betydeligt større nu end for faa Aar siden. Ikke mindst have de store Landbodelegeretmøder været prægede af stigende Interesse for denne Side af Landbruget, og Ordførerne for herhenhørende Sager have kunnet faa Ørenlyd, ja Planteavlsspørgsmaalene have endog ved Delegeretmøderne kunnet fremkalde meget livlige Diskussioner og Meningsudvexlinger.

Til videre Fremme af herhenhørende Sager have de fleste Landboforeninger nu valgt særlige Planteavlsudvalg, og disse have landsdelsvis — i alt Fald i de to største Landsdele — afholdt Fællesmøder, ligesom Fællesforeningernes Planteavlsudvalg have holdt Fællesmøder og Møder med Statens Planteavlsudvalg til Drøftelse af større og mere almindelige Spørgsmaal.

Iøvrigt har der ved Landboforeningernes Foranstaltning været fortsat med de tidligere begyndte Arbejder til Fremme af denne Sag, saasom lokale Markforsøg, der foruden Forsøg med Kunstgødning begynde at optage Forsøg med forskellige Kulturformer, Saatider osv., endvidere Forevisningsmarker, Udstillinger, Præmiering af Marker osv. Om Hensigtsmæssigheden af sidstnævnte Foranstaltning, Præmiering af Markbrug, særlig med Henblik paa Ukrudtets Bekæmpelse, har der været nogen Meningsforskjel. Præmieringssystemet har imidlertid overvældende Flertal for sig.

For at erholde et Bidrag til Belysning af, hvilke Foranstaltninger man rundt om i det praktiske Landbrug anser for særlig ønskelige, stilledes paa den tidligere om-

talte Spørgeliste følgende Spørgsmaal: »Hvilke Foranstaltninger vilde De anse for særlig nyttige til Fremme af Planteavlens paa Deres Egn?« De indkomne Besvarelser ere — for saa vidt de vare nogenlunde bestemt formede — sammenstillede i vedføjede Tabel (S. 236). Det vil heraf ses, at Bekæmpelse af Ukrudt, særlig ved Præmiering, er nævnt hyppigst. Derefter kommer lokale Gjødningsforsøg samt lokale Forsøg med forskellige Kulturplanter — der nævnes særlig Kornarterne, Bælgsæd, Rodfrugter, Kartofler og Frøblandinger til Udlægsmarken. Højt i Rækken kommer ligeledes Foranstaltninger for at sikre Adgang til gode Sædevarer, en Virksomhed, der allerede i Aarets Løb er taget op flere Steder, ganske særlig paa Fyen. Ogsaa Spredning af Oplysning gennem Foredrag og Skrifter nævnes hyppigst. I et mindre Antal Tilfælde nævnes Planteavlsudstillinger, Forevisningsmarker m. m., medens forskellige andre Foranstaltninger, saasom Bestræbelser for Staldgjødningens bedre Opbevaring og Anvendelse, Sædskifteforsøg, Ansættelse af Planteavlskon-sulenter, Bekæmpelse af Plantesygdomme osv. sjældnere anføres.

En ikke ringe Andel i den stigende Interesse for Planteavlens har Landbrugspressen haft, idet denne i større Udstrækning end tidligere har aabnet sine Spalter for herhenhørende Spørgsmaal og har givet Plads for til-dels fyldige Diskussioner herom.

Blandt de Arbejder, der hidtil er taget op, have de lokale Gjødningsforsøg hidtil faaet størst Udbredelse og uden Tvivl ogsaa stiftet størst Nytte. Saadanne Forsøg udførtes i 1902 i større Antal end noget tidligere Aar. Der anlagdes nemlig ved Landboforeningernes Medvirkning

i Jylland	397	Forsøg,
paa Fyen.....	75	—
— Sjælland og Møen.....	59	—
— Lolland-Falster	33	—
— Bornholm	ca. 10	—

Ialt... 574 Forsøg.

Siden disse Forsøg begyndtes i 1895 har der været anstillet Forsøg i ca. 1600 Marker (og Enge). Der er ikke Tvivl om, at dette betydelige Arbejde baade direkte og indirekte har virket stærkt i Retning af efter Omstændighederne mindre Pengespild og større Fordel ved Brugen af Handelsgødning. Et Bidrag til Vurdering af dette Forhold udviser den stigende Anvendelse af Chilisalpeter. Forsøgene har nemlig stadig i flest Tilfælde vist størst Fordel ved Brugen af dette Gødningsæmne og saaledes bekræftet, at vore Jorder først og fremmest trænge til Kvælstofgødning. Siden 1895 har vor Indførsel af Chilisalpeter (til Agerbrug) udgjort følgende Mængder: 1895—96 4.0 Mill. Pd., 1897—98 8.8 Mill. Pd., 1899—1900 11.1 Mill. Pd. og 1901—1902 14.2 Mill. Pd.

At disse Tal er Udtryk for en stigende Rentabilitet ved Anvendelse af Handelsgødning er udenfor al Tvivl. Iøvrigt vil det ses, at det sidstnævnte Kvantum, 14 Mill. Pd., kun forslaar til 140,000 Tdr. Ld. med en saa beskeden Mængde som 100 Pd. pr. Td. Ld. Det maa imidlertid antages, at Sukkerroemarkerne aftager omkring Halvdelen af de 14 Mill. Pd., saa at der kun bliver tilbage til ca. 70,000 Tdr. Ld. à 100 Pd. Nu berettiger Forsøgene imidlertid til at formode, at mindst 1 Million Tdr. Ld. Vaarsæd foruden betydelige Arealer med Vintersæd, Rodfrugter og Kartoffer vilde give meget rigeligt Vederlag for et Tilskud af 100 à 200 Pd. Salpeter pr. Td. Ld. — selvfølgelig ofte sammen med andre Gødninger —. Det er da berettiget at antage, at vi trods den foran paaviste Stigning kun staar ved Begyndelsen af Salpeterforbrug, og at den Mængde Salpeter, vi med Fordel kunde anvende, maa regnes i Hundreder af Millioner Pund.

Lider vore Jorder af en til saadanne Tal svarende Kvælstofmangel, da turde det være paa høje Tid at tage alvorligt fat paa Iværksættelsen af Foranstaltninger, der kan raade Bod herpaa. Det er da glædeligt at kunne notere, at Tankerne netop i det forløbne Aar har været stærkt rettede paa dette Punkt. Herhen hører en stærkt vaagnende Interesse for en udvidet Dyrkning af Bælgplanter, særlig Ærter, med det dobbelte Formaal at

tilvejebringe en forøget Mængde Æggehvidefoder til Besætningerne og at forøge Jorden med kvælstofholdig Plantenæring. Men særlig har Spørgsmaalet om en bedre Økonomi med Staldgødningen og hertil sigtende Forsøg over dennes Opbevaring og Anvendelse været Genstand for indgaaende Drøftelse. Fra flere Sider har Kravet om omfattende Forsøg med Staldgødning været fremsat med stor Styrke; og der er ikke Tvivl om, at der paa dette Omraade foreligger Spørgsmaal af meget stor økonomisk Betydning. Paa den anden Side er der dog al Grund til at være opmærksom paa, at en Hovedpart af Spild og Misbrug af Gødning sker ikke paa Grund af mangelfuld Viden om den Sag, men paa Grund af Forsømmelse og Skødesløshed i den daglige Bedrift. Og disse Synder afhjælpes selvfølgelig ikke ved selv nok saa vidtgaaende Undersøgelser; det, der hertil behøves, er mere et Vækkelses- og Agitationsarbejde. Den før omtalte paaviselige Kvælstofmangel i vore Jorder skulde i og for sig kunne afhjælpes uden Køb af Salpeter. Et Overslag viser, at vi i Staldgødning (og Urin) producerer en Kvælstofmængde, der med et stærkt afrundet Tal kan anslaaes til omkring 300 Millioner Pd., hvortil det er berettiget at lægge et betydeligt Plus som indlemmet i Jorden ved Dyrkning af Bælgplanter, særlig Kløver samt tilført med Regnen og muligt ad andre usikkert kendte Veje. En Middelhøst berøver neppe Jorden mere end omkring 200 Millioner Pd. Kvælstof. Naar Status med Hensyn til Jordens Kvælstofindhold alligevel er saa utilfredsstillende, skyldes dette sikkert for en væsentlig Del daarlig »Kvælstof-Økonomi«, først og fremmest daarlig Økonomi med Staldgødningen.

Med det afvigte Aar har en betydningsfuld Virksomhed paa Planteavlens Omraade fundet sin Afslutning, idet Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Byg- og Hvedeudvalg har afsluttet sin gennem 20 Aar fortsatte Forsøgsvirksomhed. Det er en lang Række vigtige Spørgsmaal af den største direkte praktiske Betydning vedrørende Hvede- og Bygavlen, dette Udvalg har besvaret. Hvad der giver Udvalgets Arbejde en særlig Værdi er

den ubrudte Kontinuitet, der gaar igennem Arbejdet lige fra først til sidst. Dette skyldes væsentlig den Omstændighed, at det er lykkedes at bevare de samme Mænd til at forestaa Virksomheden, idet som bekendt Hs. Excellence Lehns greve Danneskiold-Samsøe har været Formand for Udvalget og Hr. Forpagter, Landbrugskandidat Sonne har været Udvalgets Forsøgsleder uafbrudt.

Statens Forsøgs virksomhed i Plantekultur har i alt væsentligt drejet sig om de samme Arbejder som i de nærmest foregaaende Aar. Af Forsøgsberetninger er der udkommet Beretning om Forsøg med forskellige Havresorter ved K. Hansen og Beretning om Forsøg med indenlandske Rodfrugtstammer 1901 ved L. Helweg. Endvidere er der ved Statens Planteavlsudvalgs Foranstaltning udsendt 5 »Meddelelser«, nemlig om Dyrkningsforsøg med Rødkløver fra forskellige Avlssteder, Forsøg med Alsike og Hvidkløver fra forskellige Avlssteder, Forsøg med forskellige Rugsorter, Undersøgelse af Spireevnen hos indenlandsk Rodfrugtfærø og Dyrkningsforsøg med Ærtesorter. Endvidere har Planteavlsudvalget gjort forbedrende Skridt til Iværksættelse af Dyrkningsforsøg paa Lolland, ligesom Udvalget ogsaa har forberedt en kontrolleret Stamsædproduktion. Paa Foranledning af Statens Planteavlsudvalg er der indsamlet Oplysninger om Resultaterne af den for 3 Aar siden stedfundne Uddeling af Smaaprøver af Dansk Havre; det indsamlede Materiale gjør det sandsynligt, at der som Produkt af de i Foråret 1900 gratis uddelte 1400 Prøver à $\frac{1}{2}$ Pd. i Foråret 1903 vil foreligge omkring 1 Million Pd. Sædehavre. I S sammensætningen af Statens Planteavlsudvalg er der foregaaet den Forandring, at de samvirkende Landboforeninger i Stedet for Godsejer Ahlmann, der er afgaaet ved Døden, har valgt Gaardejer, Landbrugskandidat A. Nielsen, Svejstrup Østergaard, til Medlem af Udvalget. I samme Udvalg har der ligeledes fundet Sekretærskifte Sted, idet hidtilværende Sekretær K. Dorph-Petersen er bleven ansat som Bestyrer af Dansk Frøkontrol, medens Kasserer i det kgl. Landhusholdningsselskab H. C. Larsen er antaget som Sekretær i Statens Planteavlsudvalg.

I indeværende Rigsdagssamling er der vedtaget en Lov om Foranstaltninger mod Udbredelse af Rustsvampe. Lovens første Punktum bestemmer: »Berberisbuske maa kun findes i botaniske Haver, knyttede til Undervisningsanstalter.« Hermed er Berberisbuske altsaa forbudt i Danmark udenfor botaniske Haver. Loven omfatter, som det citerede Punktum viser, ikke alene den almindelige Berberis (*Berberis vulgaris*), men ogsaa dennes forskjellige Varieteter saavel som alle andre Berberis-Arter. Dette er selvfølgelig baade det sikreste og simpleste Standpunkt. Vel optræder Skaalrusten sjældnere paa de andre Arter, men i Følge Prof., Dr. Rostrups Undersøgelser kan man næppe vide sig fuldkommen sikker overfor nogen af de her i Landet plantede Arter, og dermed er tillige forebygget de Vanskeligheder, der sikkert ofte vilde være opstaaet ved Afgjørelsen af, hvilken Art man havde for sig. Loven omfatter endvidere Vrietorn (*Rhamnus cathartica*) og Cypres-Vortemælk, idet enhver Jordbruger kan fordre disse Planter fjernede indenfor en Afstand af 300 Alen fra sit Markskjel.

En anden Lovforanstaltnings Betimelighed har været stærkt drøftet i Aarets Løb, nemlig en særlig Planteavlsløvslov. Formaalet med en saadan Lov skulde være at sikre tidssvarende og faste Bevillinger til Fremme af Planteavl og at fastsætte visse Rammer for Anvendelsen af de bevilgede Midler. Ved Diskussionen af denne Sag har der dog været nogen Meningsforskjel om, hvorvidt man fra Landbrugets Side skulde stille Krav om en ved Lov fastsat Regulering af saadanne Bevillinger, eller om man ikke hellere skulde søge de fornødne Bevillinger som hidtil paa de aarlige Finanslove, beholde nogenlunde frie Hænder med Hensyn til Midlernes Anvendelse og overlade til Bevillingsmyndighederne at bestemme Tidspunktet for en Lovordning af denne Sag. Den overvejende Stemning har dog været for at faa tilvejebragt en Planteavlsløvslov, forberedt af en dertil nedsat Regjeringskommission.
